

ZADANIE EU Lex Challenge

Skutkový stav:

1. **Žaloba:** Spoločnosť **Profi s.r.o.** podala žalobu na súde štátu Genovra (*pozn. neexistujúci členský štát EÚ*) proti žalovanému – spoločnosti **Line s.r.o.**

- Spoločnosť Profi s.r.o. žiada vyhlásenie neplatnosti založenia spoločnosti **Line s.r.o.**. Spoločnosť Profi s.r.o. tvrdí, že spoločnosť **Line s.r.o. bola založená s úmyslom simulovať legálnu obchodnú činnosť**, čo podľa spoločnosti Profi s.r.o. potvrdzujú okrem iného aj:
 - a. zakladajúce dokumenty spoločnosti Line s.r.o.: jediný predmet podnikania je v zakladajúcej zmluve definovaný ako „*iné súvisiace obchodné činnosti*“ (predmet podnikania je zapísaný v zozname voľných živností) a
 - b. spoločníci, ktorí spoločnosť Line s.r.o. založili: spoločnosť Line s.r.o. bola založená tromi osobami (spoločníkmi) – spoločníkmi Line s.r.o. sú dvaja spoločníci Flexi s.r.o. a Flexi s.r.o. samotná, ktorá do spoločnosti vložila vlastné aktíva. Spoločnosť Profi, s.r.o. je významným veriteľom spoločnosti Flexi, s.r.o..
- Spoločnosť Profi s.r.o. tvrdí, že tento stav bol vytvorený účelovo, aby sa zakryli podvodné aktivity, ktorých cieľom bolo **odkloniť majetok** zo spoločnosti **Flexi s.r.o. do novozaloženej spoločnosti Line s.r.o.**

2. **Právo štátu Genovra:**

- Podľa ustanovenia Obchodného zákonníka (§ 1001 a nasl.) musí byť predmet podnikania v zakladajúcich dokumentoch špecifikovaný tak, aby bolo možné jednoznačne posúdiť súlad s právom.
- Pri absencii jasne špecifikovaného predmetu podnikania je možné v súlade s právom štátu Genovra uvažovať o neplatnosti spoločnosti, ak zároveň existuje podozrenie na nekalé praktiky.
- Podľa ust. § 30 Občianskeho zákonníka štátu Genovra sú všeobecne zmluvy bez právneho základu alebo s nezákonným právnym základom neplatné.

3. **Európske právo:**

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností uvádza v čl. 11 Podmienky neplatnosti spoločnosti. Medzi podmienkami neplatnosti spoločnosti nie je úmysel simulovať legálnu obchodnú činnosť.
- **Štát Genovra** túto Smernicu nedostatočne transponoval, preto nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, hoci už uplynula transpozičná lehota.

4. **Argumentácia žalobcu (Profi s.r.o.):**

- Spoločnosť Line s.r.o. bola v skutočnosti založená výlučne spoločnosťou Flexi s.r.o. a jej spoločníkmi **s úmyslom simulovať legálnu obchodnú činnosť**.
- Zakladajúce dokumenty spoločnosti Line s.r.o. obsahujú jediný predmet podnikania definovaný v spoločenskej zmluve ako „*iné súvisiace obchodné činnosti*“ a zároveň dvaja spoločníci, ktorí spoločnosť Line s.r.o. založili sú totožní so spoločníkmi, ktorí založili spoločnosť Flexi s.r.o. Tretím spoločníkom je samotná spoločnosť Flexi s.r.o., ktorá do spoločnosti vložila vlastné aktíva.

- Spoločnosť Profi s.r.o. argumentuje použitím Obchodného zákonníka, podľa ktorého v zmysle ust. 1001 a nasl. musí byť predmet podnikania v zakladajúcich dokumentoch špecifikovaný tak, aby umožňoval jednoznačné posúdenie súladu s právom.
- Spoločnosť Profi s.r.o. zároveň argumentuje analogickým použitím Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v zmysle ust. § 30 Občianskeho zákonníka sú zmluvy bez právneho základu alebo s nezákonným právnym základom neplatné, a to vo vzťahu k spoločenskej zmluve.
- Zakladatelia spoločnosti Line s.r.o. využili tento stav na simuláciu obchodnej činnosti a odklon majetku z Flexi, s.r.o., čím poškodili veriteľov. Tento cieľ považuje žalobca za protiprávny cieľ vzniku spoločnosti.

5. Argumentácia žalovanej spoločnosti (Line s.r.o.):

- Spoločnosť Line s.r.o. tvrdí, že právo štátu Genovra je potrebné interpretovať v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017, smernica týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností, ktorá uvádza v čl. 11 taxatívne podmienky neplatnosti spoločnosti, od ktorých sa nie je možné odchýliť. Medzi podmienkami neplatnosti spoločnosti nie je úmysel simulovať legálnu obchodnú činnosť.
- Simulácia legálnej obchodnej činnosti a nejasný predmet podnikania nie je v tomto zozname v zmysle čl. 11 Smernice výslovne uvedený, a preto nemôže byť dôvodom pre vyhlásenie spoločnosti za neplatnú.
- Tvrdenia o simulácii a podvodných úmysloch sú bez dôkazov a nemajú právnu relevanciu podľa Smernice.

6. Prejudiciálne otázky:

V priebehu súdneho konania medzi spoločnosťou Profi s.r.o a Line s.r.o., príslušný súd štátu Genovra predložil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- I. *Je výpočet v článku 11 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností taxatívny?*
- II. *Je článok 11 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností, ktorá nebola správne transponovaná do vnútroštátneho práva štátu Genovra ani po uplynutí transpozičnej lehoty, priamo uplatniteľný tak, aby bránil vyhláseniu neplatnosti spoločnosti z iného dôvodu, než sú dôvody uvedené v tomto článku?*
- III. *Pokiaľ je odpoveď na druhú otázku záporná, je možné v prípade článku 11 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 uplatniť eurokonformný výklad?*

7. Pred prípravou argumentácie si zodpovedajte otázky, ktoré môžu byť súčasťou argumentácie pri odpovedi na prejudiciálne otázky:

- a. Líši sa tento prípad napr. od prípadu Ratti (prípád 148/78), Faccini Dori (prípád C-91/92), Von Colson (14/83)? Ak áno, v čom sa líši a v čom nie?

- b. Je možné priznať ustanoveniam riadne a včas neimplementovanej smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností) priamy účinok? Je možné ho priznať v tomto prípade? Aké podmienky musia byť splnené, aby mala smernica priamy účinok? Analyzujte rozsudok Marshall (152/84).
- c. Ak je odpoveď na vyššie uvedenú otázku áno, znamená to, že sa nebudú uplatňovať ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka štátu Genovra?
- d. Ak je odpoveď nie, aká právna úprava sa uplatní v danom prípade?
- e. Aký význam má Smernica (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností) pre interpretáciu národného práva? Dokáže ju ovplyvniť? Ak áno, použije sa aj na národné právne predpisy, ktoré boli prijaté predtým, ako bola príslušná smernica prijatá? V čom spočívajú hlavné riziká takejto interpretácie?
- f. Ako ovplyvňuje oneskorená transpozícia Smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností) právne postavenie spoločností v štáte Genovra?
- g. Aké by mohli byť dopady, ak by súdy štátu Genovra rozhodli v prospech žalobcu?
- h. Aký je to teleologický výklad pri Smernici (Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností)?

Materiály k zadaniu

Doplnené skutkové okolnosti:

1. **Prepojenie s Flexi s.r.o.:** Zakladatelia spoločnosti Line s.r.o. boli predtým spoločníkmi vo firme Flexi s.r.o., ktorá je aktuálne v úpadku. Tesne pred podaním návrhu na konkurz Flexi s.r.o. presunuli veľkú časť majetku na spoločnosť Line s.r.o., pričom viaceré transakcie prebehli za podhodnotenú cenu. (*pozn. uvedené použité v kontexte podporného argumentu simulovania obchodnej činnosti*)
2. **Nejasný predmet podnikania:** Predmet podnikania spoločnosti Line s.r.o. nie je dostatočne jasne definovaný, napriek tomu, že zápis takejto činnosti Obchodný register povoľuje z dôvodu, že sa nachádza v zozname voľných živností.
3. **Nezrovnalosti v účtovníctve:** Spoločnosť Line s.r.o. vykazuje nezvyčajne vysoký nárast aktív, ktorý koreluje s poklesom majetku spoločnosti Flexi s.r.o.. Finančné toky medzi týmito spoločnosťami smerovali aj k zahraničným entitám registrovaným v daňových rajoch.
4. **História zakladateľov:** Niektorí zakladatelia spoločnosti Line s.r.o. už v minulosti figurovali v spoločnostiach, ktoré boli podozrivé z podvodných aktivít a účelových konkurzov.
5. **Nedostatočná činnosť spoločnosti Line s.r.o.:** Po založení nevykonáva spoločnosť Line s.r.o. žiadne skutočné obchodné činnosti – nevykazuje zamestnancov, faktúry, pravidelné ani nepravidelné aktivity.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností

Link:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32017L1132&qid=1737383595781>

Článok 11

Podmienky neplatnosti spoločnosti

Právne predpisy členských štátov môžu upravovať režim neplatnosti spoločností iba v súlade s týmito ustanoveniami:

- a) neplatnosť musí byť vyslovená rozhodnutím súdu;
- b) neplatnosť môže byť vyslovená len v prípadoch, ak:
 - i) nebol vyhotovený akt o založení spoločnosti alebo neboli dodržané náležitosti pre preventívnu kontrolu alebo náležitosti úradného overenia;
 - ii) ciele spoločnosti sú protiprávne alebo v rozpore s verejným poriadkom;
 - iii) akt o založení spoločnosti alebo stanovy neobsahujú obchodné meno spoločnosti, výšku vkladov, celkovú sumu upísaného základného imania alebo ciele spoločnosti;
 - iv) nie sú dodržané ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa minimálnej výšky základného imania, ktoré sa musí splatiť;
 - v) všetci zakladajúci spoločníci nie sú spôsobilí na právne úkony;

vi) počet zakladateľov je v rozpore s vnútroštátnymi právnymi predpismi platnými pre spoločnosť nižší ako dva.

Okrem dôvodov neplatnosti uvedených v prvom odseku nemôže byť spoločnosť zo žiadneho dôvodu neexistujúca, absolútne neplatná, relatívne neplatná alebo vyhlásená za neplatnú.

Ustanovenia Obchodného zákonníka štátu Genovra:

§ 1001 - Povinné náležitosti zakladajúcich dokumentov spoločnosti

1. Spoločenská zmluva / zakladateľská listina alebo stanovy spoločnosti musia obsahovať:
 - a) obchodné meno spoločnosti,
 - b) sídlo spoločnosti,
 - c) predmet podnikania, ktorý musí byť jasne a konkrétne špecifikovaný,
 - d) výšku základného imania a spôsob jeho splatenia,
 - e) údaje o zakladateľoch, vrátane ich podielov na základnom imaní,
 - f) ustanovenia o organizačnej štruktúre spoločnosti, najmä o jej štatutárnych orgánoch.
2. Predmet podnikania sa považuje za jasne a konkrétne špecifikovaný, ak je z neho zrejmé, aké konkrétne činnosti bude spoločnosť vykonávať, v súlade so zákonom a verejným poriadkom.
3. Zakladací dokument alebo stanovy, ktoré nespĺňajú požiadavky uvedené v tomto ustanovení, sú neplatné, ak tento nedostatok nebol odstránený do 30 dní od upozornenia príslušného registrového súdu.

§ 1010 - Neplatnosť spoločnosti

1. Spoločnosť môže byť vyhlásená za neplatnú iba z nasledujúcich dôvodov:
 - a) nebol vyhotovený zakladajúci dokument alebo stanovy spoločnosti vo forme predpísanej týmto zákonom,
 - b) predmet podnikania je v rozpore so zákonom alebo verejným poriadkom,
 - c) zakladajúci dokument alebo stanovy obsahujú závažné nedostatky, najmä ak predmet podnikania nie je jasne a konkrétne špecifikovaný,
 - d) nebola splnená povinnosť splatiť základné imanie v minimálne požadovanej výške podľa § 1002,
 - e) spoločnosť nebola zapísaná do obchodného registra podľa § 1006.
2. Návrh na vyhlásenie neplatnosti spoločnosti môže podať iba:
 - a) obchodný register,
 - b) spoločník spoločnosti,
 - c) veriteľ spoločnosti, ktorého práva sú ohrozené.
3. Neplatnosť spoločnosti nemá vplyv na právne úkony, ktoré boli vykonané pred rozhodnutím o jej neplatnosti, pokiaľ to neodporuje zákonu alebo verejnému poriadku.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu štátu Genevra sp. zn. 36/a

Najvyšší súd sa zaoberal najprv tým, či sú splnené podmienky stanovené článkom 234 Zmluvy a Európskym súdnym dvorom (pozri rozsudok zo 6. októbra 1982 vo veci C-283/81 CILFIT) na predloženie predbežnej otázky. Dovolatelia vidia dôvod na predloženie predbežnej otázky v tom, že ustanovenie § 220h ods. 3 a 4 obch. zák. v spojení s § 109 ods. 2 písm. c) veta za stredníkom o. s. p. je v rozpore s čl. 22 ods. 1 písm. c) tretej smernice, keďže vylučuje vedenie sporu o neplatnosť prevodu obchodného majetku. V prejednávanej veci však dovolatelia nenapádajú neplatnosť prevodu obchodného majetku, ale domáhajú sa určenia výšky primeraného vyrovnania. Nehľadiac na to, že, ako už Najvyšší súd uviedol vo svojom rozhodnutí sp. zn. 29/o, Súdny dvor EÚ v rozsudku z 10. januára 2007, vo veci C-302/04 Ynos, dospel k záveru, že ak skutkové okolnosti sporu predchádzajú pristúpeniu štátu Genevre k Európskej únii, Súdny dvor EÚ nemá právomoc na výklad smernice Európskeho spoločenstva. Keďže však § 220p obch. zák. bol ešte pred vstupom štátu Genevre do Európskej únie formulovaný tak, aby vyhovoval požiadavkám tretej smernice, Najvyšší súd pri jeho výklade vychádzal z požiadaviek tretej smernice a aplikoval aj interpretačné pravidlá, ktoré Súdny dvor EÚ odvodil v horeuvedenom rozhodnutí.

Rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu štátu Genevra 12/9/m:

Štát Genevre sa stal členom Európskej únie 01.01.2002 a podľa článku 2 Aktu o pristúpení, ktorý je podľa článku 1 ods. 2 Zmluvy o pristúpení súčasťou tejto Zmluvy, sa *acquis communautaire* (súbor práva Spoločenstva) stáva dňom vstupu záväzným pre nové členské štáty a uplatňuje sa v nich. Pre obdobie pred vstupom do Európskej únie možno právo Spoločenstva použiť úplne výnimočne, a to ako výkladové vodidlo pri výklade právnych predpisov prijatých na splnenie záväzkov štátu Genevre harmonizovať svoje právo s právom Spoločenstva podľa článku 69 a nasl. Európskej dohody o pridružení. Táto zásada našla svoje vyjadrenie opakovane v judikatúre Najvyššieho správneho súdu.

V predmetnej veci je však už z časových dôvodov vylúčené, aby bol zákon č. 151/2000 Zb. prijatý na implementáciu smernice 2002/21/ES, ktorá v čase jeho prijímania nebola ani vo fáze návrhu (návrh smernice bol prijatý Komisiou 12. 7. 2010 COM/2000/0393 final). Preto nie je možné pri skúmaní právnej povahy cenového rozhodnutia vydaného žalovaným 03. 06. 2010 podľa § 78 ods. 2 zákona č. 151/2010 Zb. použiť smernicu 2002/21/ES ani ako výkladové vodidlo. Smernica sa navyše uplatňuje na rozhodnutia vnútroštátnych regulačných orgánov vydané po uplynutí transpozičnej lehoty.

Pri vypracovávaní argumentácie používajte aj:

- <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>
- <https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=sk>